

Grant Thornton

Финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Агролозар АД, с.Хамзали, Босилово

31 декември 2017

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиската состојба	6
Извештај за сеопфатната добивка	7
Извештај за промените во капиталот	8
Извештај за паричните текови	9
Белешки кон финансиските извештаи	10
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

Grant Thornton DOO
Sv. Kiril i Metodij 52 b - 1/20
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До раководството и акционерите на

Агролозар АД, с.Хамзали, Босилово

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Агролозар АД, с.Хамзали, Босилово (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2017 година и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 5 до 37.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРВ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е објавено во Белешката 5.1 кон придружните финансиски извештаи, салдото на инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2017 година вклучува вложувања во изградба на градежни објекти и механичка работилница во износ од 12,035 илјади денари. Овие вложувања во непроменет износ потекнуваат од периоди пред 2016 година. Друштвото не направи проценка на обезвреднувањето на овие средства на датумот на известување согласно прифатената сметководствена политика објавена во Белешката 2.7 кон придружните финансиски извештаи. Расположливите податоци и информации не ни овозможува да направиме сопствени проценки и да утврдиме дали се потребни корекции на евидентираниот износ на овие средства, кои корекции би можеле да имаат материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017.
2. Како што е објавено во Белешката 5.2 кон придружните финансиски извештаи, салдото на вложувања во недвижности за изнајмување со состојба на 31 декември 2017 година изнесува 85,670 илјади денари. Друштвото нема направено доволно соодветни обелоденувања во финансиски извештаи согласно барањата на МСС 40 – Вложувања во недвижности, кои се однесуваат на објективната вредност на вложувањата во недвижности при примена на моделот на набавна вредност.
3. Како што е објавено во Белешката 6 кон придружните финансиски извештаи, нето евидентираната вредност на биолошките средства на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година изнесува 86,927 илјади денари. Ставките на биолошките средства се иницијално евидентирани по нивната набавна вредност или според цената на чинене намалена за соодветната акумулирана амортизација. Ваквото признавање не е во согласност со прифатената сметководствена политика објавена во Белешка 2.5, која бара биолошките средства да се признаваат според нивната објективна вредност, намалена за проценетите трошоци во моментот на продажбата, при што промените во објективната вредност се признаваат како добивки / загуби во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот на нивно настанување. Расположливите податоци и информации не ни овозможува да направиме сопствени проценки согласно прифатената сметководствена политика и да утврдиме дали се потребни корекции на евидентираниот износ на овие средства, кои корекции би можеле да имаат материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017.

4. Како што е тоа објавено во Белешката 9 кон придружните финансиски извештаи, салдото на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2017 година вклучува побарувања, класифицирани во категоријата доспеани, а неопштетени, во износ од 6,582 илјади денари, кои се постари од една и повеќе години и за кои постои значајно сомневање во можноста за нивна наплата. Друштвото не направи проценка на обезвреднувањето, ниту пак има признаено било какво резервирање поради обезвреднување на овие побарувања во своите финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017. Расположливите податоци и информации не ни овозможиле да направиме сопствени проценки на износот на обезвреднувањето на овие побарувања и да утврдиме дали е потребно признавање на соодветна резервација, која може да има материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017.
5. Како што е тоа објавено во Белешката 16 кон придружните финансиски извештаи, за годината што заврши на 31 декември 2017 година, трошоците за материјали, услуги и набавна вредност на продадени стоки вклучуваат набавна вредност на продадени стоки во износ од 31,696 илјади денари. Нам не ни беа доставени соодветни информации и документи како би ја утврдиле набавната вредност на продадените стоки, ниту пак бевме во состојба со примена на други ревизорски процедури да го утврдиме ефектот. Соодветно, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста на признавањето на погоренаведените трошоци, како и евидентираната вредност на залихите со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017 година.
6. Како што е тоа објавено во Белешката 18 кон придружните финансиски извештаи, за годината што заврши на 31 декември 2017 година, останатите деловни расходи вклучуваат трошоци за концесија во износ од 4,620 илјади денари, од кои износот од 2,556 илјади денари се однесуваат на трошоци за концесија за годината 2016. Ваквиот начин на признавање не е во согласност со Белешка 2.2, која бара корекцијата да биде извршена ретроактивно во првите финансиски извештаи одобрени за издавање после идентификувањето на грешките, со повторно објавување на споредбените износи презентирани за претходниот период во кој грешката се појавила. Следствено, со состојба на 01 јануари 2017 година и 31 декември 2017 година, акумулираните добивки како и резултатот од работењето за 2017 година на Друштвото се подценети за износ од 2,556 илјади денари.

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за ефектите од прапањата на кои што се укажува во поглавјето “Основа за мислење со резерва”, финансиски извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото Агролозар АД, с.Хамзали, Бсилово на ден 31 декември 2017 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Нагласок врз прашање

Обрнуваме внимание на Белешката 2.1.1 кон придружните посебни финансиски извештаи каде што е објавено дека финансиските извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото.

Со состојба на 31 декември 2017 година, вкупните тековни обврски на Друштвото ги надминуваат вкупните тековни средства за износ од 116,609 илјади денари (2016: 166,357 илјади денари), што укажува на постоење ризик од неможност, Друштвото, во нормалниот тек на своето деловно работење, навремено и во целост да ги подмирува своите тековни обврски преку реализација на тековните средства.

Способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во неограничен континуитет ќе зависи пред сè од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање.

Раководството ги превзема сите потребни мерки за поддршка на одржливоста и развојот на работењето на Друштвото. Дополнително, во своето не-обврзувачко писмо за поддршка, сопствениците на Друштвото ја изразија својата намера да продолжат со континуирана поддршка на Друштвото во период не пократок од 12 месеци од датумот на писмото.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина.

Нашето мислење не е дополнително модификувано во однос на горното прашање.

Извештај за други правни и регулаторни барања

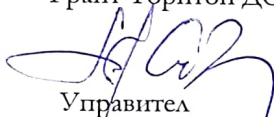
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2017 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишна сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2017, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишна сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2017.

Скопје,
18 јуни 2018

Грант Торнтон ДОО, Скопје

Управител
Марјан Андонов

Овластен ревизор
Маја Атанасовска

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	31 декември 2017 000 МКД	31 декември 2016 000 МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5.1	127,776	126,204
Вложувања во недвижности	5.2	85,670	87,958
Биолошки средства	6	86,927	68,846
		300,373	283,008
Тековни средства			
Залихи	8	26,988	28,726
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	40,737	29,885
Парични средства и еквиваленти	10	52	17
		67,777	58,628
Вкупно средства		368,150	341,636
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	11	55,473	55,473
Резерви	11	24,074	24,303
Нераспределена добивка		65,325	27,560
Вкупно капитал		144,872	107,336
Обврски			
Нетековни обврски			
Позајмици	12	38,892	9,315
		38,892	9,315
Тековни обврски			
Тековна доспеаност на долгорочните позајмици	12	14,571	27,987
Обврски кон добавувачи и останати обврски	13	169,107	196,035
Обврски за данок од добивка		708	963
		184,386	224,985
Вкупно обврски		223,278	234,300
Вкупно капитал и обврски		368,150	341,636

Овие финансиски извештаи се одобрени од Управниот одбор на Друштвото на ден 28 февруари 2017 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Петре Јовов
Претседател на Управен одбор

Придојките белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	Година што завршува на 31 декември	
		2017 000 МКД	2016 000 МКД
Приходи од продажба	14	130,531	169,808
Приходи од отпис на обврски спрема добавувачи	13	51,631	11,074
Приходи од отпис на позајмици	12	-	58,626
Останати деловни приходи	15	11,423	8,752
Материјали, услуги и наб.вредност на прод.стоки	16	(68,855)	(111,014)
Трошоци за вработени	17	(56,232)	(55,776)
Депрецијација и амортизација	5,6	(13,109)	(26,796)
Останати деловни трошоци	18	(11,888)	(7,961)
Промена во залихите на гот.производи и п/во во тек	8	447	(5,058)
Добивка од деловни активности		43,948	41,655
Финансиски приходи		2	117
Финансиски расходи		(2,880)	(2,842)
Финансиски (расходи), нето	19	(2,878)	(2,725)
Добивка пред оданочување		41,06970	38,930
Данок на добивка	20	(3,533)	(2,901)
Нето добивка за годината		37,536	36,029
Останата сеопфатна добивка за годината:		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		37,536	36,029
Добивка за сопствениците		37,536	36,029
Вкупна сеопфатна добивка за сопствениците		37,536	36,029
Заработувачка по акција			
- Основна и разводнета (Денари по акција)	21	210	201

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал 000 МКД	Резерви 000 МКД	Нераспределена добивка 000 МКД	Вкупно 000 МКД
1 јануари 2017	55,473	24,303	27,560	107,336
Распоред на акумул.добивки (Бел.11)	-	(229)	229	-
Трансакции со сопствениците	-	(229)	229	-
Добивка за годината	-	-	37,536	37,536
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	37,536	37,536
31 декември 2017 година	55,473	24,074	65,325	144,872
1 јануари 2016	55,473	7,919	7,915	71,307
Распоред на акумул.добивки (Бел.11)	-	16,384	(16,384)	-
Трансакции со сопствениците	-	16,384	(16,384)	-
Добивка за годината	-	-	36,029	36,029
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	36,029	36,029
31 декември 2016 година	55,473	24,303	27,560	107,336

Извештај за паричните текови

		(Во 000 мкд)	
	Белешки	Година што завршува на 31 декември	2016
		2017	
Оперативни активности			
Добивка пред оданочување		41,069	38,930
Усогласување за:			
Депрецијација и амортизација	5,6	13,109	26,796
Приходи од отпис на обврски	13	(51,631)	(11,074)
Приходи од отпис на позајмици со камата	12	-	(58,626)
Кало, растур, кршење и расипување	18	4,113	1,159
Загуба / (добивка) од продажба на недвижности, постројки и опрема	18,15	-	2,285
Отпис на побарувања		38	-
Приходи од добиени попусти и работи од добавув.	15	(451)	(245)
Загуба од обезвреднување на залихите	18	-	-
Попусти и рекламации одобрени на купувачи	18	-	-
Расходи за камати, нето	19	2,590	2,745
<i>Добивка/(загуба) од работење пред промени во операт. Капитал</i>		8,837	1,970
<i>Промена во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		(2,375)	(1,051)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(10,890)	22,011
Обврски кон добавувачи и останати обврски		25,154	15,750
		20,726	38,680
(Платени) камати		(2,590)	(2,777)
(Платен) данок од добивка		(3,788)	(3,209)
		14,348	32,694
Инвестициони активности			
(Набавка) на недвижности, постројки и опрема		(7,535)	(15,306)
(Набавка) на биолошки средства		(22,939)	(14,052)
Продажба на недвижности, постројки и опрема		-	6,612
Приливи по камати		-	32
		(30,474)	(22,714)
Финансиски активности			
Приливи од / (отплата на) позајмици, нето		16,161	(11,747)
		16,161	(11,747)
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		35	(1,767)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		17	1,784
Парични средства и еквиваленти на крајот	10	52	17

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи податоци

Агролозар АД, с. Хамзали, Босилово (Друштвото) е Акционерско друштво основано во Република Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: ул. Населено место без уличен систем Хамзали, Босилово.

Друштвото се занимава со одгледување на овошни насади и производство и пласман на овошје, винско грозје и вино. Друштвото е регистрирано и за вршење на дејности од надворешниот промет во рамките регистрираните дејности. Друштвото ги извршува своите деловни активности во земјата и странство и со состојба на 31 декември 2017 година вработува вкупно 195 лица (2016: 198 лица).

Акциите на Друштвото се котираани на слободниот пазар на Македонска берза на хартии од вредност.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004... 61/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

**Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Основа за подготовка (продолжува)**

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1.1. Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Овие финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото која се заснова на претпоставката дека средствата и обврските на Друштвото ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Друштвото. Со состојба на 31 декември 2017 година, вкупните тековни обврски на Друштвото ги надминуваат вкупните тековни средства за износ од 116,609 илјади денари (2016: 166,357 илјади денари).

Способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во неограничен континуитет ќе зависи пред сè од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање. Сопствениците и поврзаните страни на Друштвото имаат намера да продолжат со поддршката на Друштвото во неограничена иднина.

Овие финансиски извештаи не ги земаат предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина.

2.2 Грешки

Грешки можат да произлезат во однос на признавање, мерење, презентирање или обелоденување на елементи од финансиските извештаи. Ентитетот ги коригира материјалните грешки од претходниот период ретроактивно, во првиот сет на финансиски извештаи кои се одобрени за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентирани период во кој настанала грешката.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.3 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари”) по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во извештајот за сеопфатна добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2017	31 декември 2016
1 УСД	51.2722 Денари	58.3258 Денари
1 ЕУР	61.4907 Денари	61.4812 Денари

2.4 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација депрецијација и резервирањето поради општетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во извештајот за сеопфатна добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Амортизацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Опрема	4-10 години
Останата опрема и моторни возила	4-10 години

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања или ставање вон употреба се одредуваат по пат на споредба на приливите од отуѓување со евидентираните износ и се евидентираат во Извештајот за сеопфатна добивка како деловни приходи.

**Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот проценет надоместлив износ.

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како деловни расходи во моментот на нивното настанување. Унапредувањата во постоечките средства се капитализираат во моментот на нивното настанување.

2.5 Биолошки средства

Биолошките средства кои се состојат од овошни насади се признаени според нивната објективна вредност, намалена за проценетите трошоци во моментот на продажбата, при што промените во објективната вредност се признаваат како добивки / загуби во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот на нивно настанување. Проценетите трошоци во моментот на продажбата се состојат од трошоци кои се неопходни за реализација на продажбата. Приносот од биолошките средства се признава како залиха по неговата објективна вредност, намалена за проценетите трошоци на продажба во моментот на стекнувањето.

2.6 Вложувања во недвижности за изнајмување

Недвижностите, сопственост на Друштвото, кои се чуваат, пред се, со цел остварување приход од нивно изнајмување, наместо за употреба во редовниот тек на снабдување со стоки и услуги, за административни потреби или за нивна продажба, се признаени како вложувања во недвижности за изнајмување.

Недвижностите за изнајмување, кои се состојат од недвижности и опрема, се евидентирани според нивната набавна или претпоставена набавна вредност, намалена за соодветната исправка на вредноста. Моделот на објективна вредност не е прифатен поради неможноста за нејзино веродостојно утврдување.

Депрецијацијата на ставките на овие недвижности се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба. Корисниот век на средствата кои се изнајмуваат е ист како во Белешка 2.4.

2.7 Општетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни општетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од општетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.8 Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната вредност односно цената на чинење и нето продажната вредност. Нето продажната вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција.

Трошокот на залихата се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Цената на чинење на залихите ги вклучува трошоците на директните материјали, директната работна сила, останатите директни трошоци и поврзани на нив општи производни трошоци.

2.9 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на билансирање. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на билансирање се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, дадени позајмици како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Иницијално признавање на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството.

**Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Последователно мерење

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатна добивка како останати нето добивки / загуби. Промените на објективната вредност на монетарните и немонетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени како ревалоризациони вишоци во рамките на капиталот.

Кога вложувањата класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се општетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во Извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања.

Каматите на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба се пресметани со употреба на методата на ефективна камата и се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи. Дивидендите на вложувањата во инструменти на капиталот расположливи за продажба се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи и кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденди.

Објективните вредности на котираните вложувања се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотираните хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

2.10 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.11 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот извештај за сеопфатна добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во извештајот за сеопфатна добивка.

2.12 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датум на стекнување.

2.13 Капитал, резерви и акумулирани добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулирани добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на Раководството на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции/удели и исплата на дивиденди.

(д) Нераспределена добивка

Нераспределената добивка ги вклучува задржаните (нераспределени) добивки од тековниот и претходните периоди.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.14 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на датумите на известување се класифицирани во категоријата финансиски обврски по амортизациона набавна вредност и истите се состојат од обврски по позајмици, обврски спрема добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност, разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.15 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

**Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Наем (продолжува)**

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.16 Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.17 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.18 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.19 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корелираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни оперативни загуби.

2.20 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од производи и стоки и се прикажани во Белешка 15. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат како што следи:

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи и стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.21 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во поединечните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во поединечните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.22 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти. Во однос на своите производи Друштвото има еден деловен сегмент односно производство и пласман на адитиви и материјали за градежна индустрија.

2.23 Трансакции со поврзани страни

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24 Настаните по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на билансирање (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	ЕУР	УСД	Вкупно
31 декември 2017			
Средства			
Купувачи во странство	3,284	1,405	4,689
	3,284	1,405	4,689
Обврски			
Добавувачи во странство	10,081	-	10,081
Нето изложеност	(6,797)	1,405	(5,392)
31 декември 2016			
Средства			
Купувачи во странство	3,284	1,598	4,882
	3,284	1,598	4,882
Обврски			
Позајмици со камата	37,072	-	37,072
Добавувачи во странство	6,557	-	6,557
	43,629	-	43,629
Нето изложеност	(40,345)	1,598	(38,747)

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализа на сензитивноста на странски валути

			2017
	Нето износ	1%	-1%
Добивка или загуба	(5,392)	(54)	54
			2016
	Нето износ	1%	-1%
Добивка или загуба	(38,747)	(387)	387

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1%. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1%.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото не е изложено на ризик поради промена на пазарните каматни стапки, поради финансирање на Друштвото со позајмици со фиксна каматна стапка, како што е тоа прикажано во табелата подолу. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

	2017	2016
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Побарувања од купувачи, нето	39,204	28,668
Пари и парични еквиваленти	4	5
<i>Каматносни (фиксна каматна стапка):</i>		
Пари и парични еквиваленти	48	12
	39,256	28,685
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи	150,949	191,789
Обврски за неисплатени нето плати	2,610	2,383
<i>Каматносни (фиксна каматна стапка):</i>		
Позајмици	53,463	37,302
	207,022	231,474

3.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба која би била признаена на датумот на известување доколку договорната страна не ја изврши својата обврска во целост согласно одредбите од договорот.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Друштвото има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја и политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Друштвото на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во извештајот за финансиска состојба, како што следи:

	2017	2016
Класи на финансиски средства – евидентирана вредност		
Побарувања од купувачи, нето	39,204	28,668
Парични средства и еквиваленти	52	17
	39,256	28,685

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	До 1 година	1-2 години	2-5 години	Над 5 години	Вкупно
31 декември 2017	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Обврски кон добавувачи	150,949	-	-	-	150,949
Обврски за неисплатени нето плати	2,610	-	-	-	2,610
Позајмици:					
Бескаматни	-	-	-	-	-
Со фиксна каматна стапка	14,571	12,000	17,883	8,809	53,263
31 декември 2017	168,130	12,000	17,883	8,809	206,822

	До 1 година	1-2 години	2-5 години	Над 5 години	Вкупно
31 декември 2016	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Обврски кон добавувачи	191,789	-	-	-	191,789
Обврски за неисплатени нето плати	2,383	-	-	-	2,383
Позајмици:					
Бескаматни	-	-	-	-	-
Со фиксна каматна стапка	27,987	8,853	462	-	37,302
31 декември 2016	222,159	8,853	462	-	231,474

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на сопствениците, да го зголеми или намали капиталот на сопствениците, или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 13, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од основачки капитал, резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2017	2016
Позајмици	53,463	37,302
Парични средства и еквиваленти	(52)	(17)
Нето обврски	53,411	37,285
Капитал	144,872	107,336
	37%	35%

3.6 Утврдување на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати податоци, освен котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни, било непосредно (значи како ценовни податоци) или посредно (произлезени од ценовни податоци); и
- Ниво 3: податоци кои не се засновани на достапни пазарни информации.

Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.6.2 Објективната вредност на финансиски средства кои не се мерат по објективна вредност во извештајот за финансиската состојба

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во извештајот за финансиската состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност 2017	Евидентирана вредност 2016	Објективна вредност 2017	Објективна вредност 2016
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	39,204	28,668	39,204	28,668
Парични средства и еквиваленти	52	17	52	17
Вкупни средства	39,256	28,685	39,256	28,685
Обврски				
Позајмици со камата	53,463	37,302	53,463	37,302
Обврски кон добавувачи	150,949	191,789	150,949	191,789
Обврски за неисплатени нето плати	2,610	2,383	2,610	2,383
Вкупни обврски	207,022	231,474	207,022	231,474

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Парични средства и еквиваленти

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по позајмици

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по позајмици соодветствува на нивната објективна вредност поради нивното краткорочно доспевање и фиксната каматна стапка.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Оштетување кај недвижностите, постројките и опремата

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Ризик од флукуација на пазарната понуда и побарувачка кај овошјето, грозјето и виното

Друштвото е изложено на ризик од флукуација на пазарните цени и обемот на понудата и побарувачката на овошје, винско и трпезно грозје. Доколку е возможно, Друштвото управува со овој ризик на начин што го димензионира обемот на производство во согласнот со обемот на пазарната понуда и побарувачка. Раководството врши редовна анализа на пазарните трендови со цел ценовната структура на производите да соодветствуваат на пазарот како и тоа да планираниот обем на бербата да соодветствуваат на пазарната побарувачка.

Климатски и други ризици

Овошни насади на Друштвото се изложени на ризик од штети поради климатските промени, болести, пожари и други природни сили. Друштвото имплементира екстензивни процеси кои имаат за цел надзор и надминување на овие ризици вклучувајќи редовни инспекции, пестицирања и надзор од потенцијални болести.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубите поради оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои досега се признати.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2017 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6. Фактички резултати може да се разликуваат поради технолошка застареност.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5.1. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема и останати средства	Аванси и инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2016	47,182	16,457	92,163	11,593	167,395
Набавки во текот на год.	377	385	13,159	1,385	15,306
(Продажби и расходувања)	-	-	(12,736)	-	(12,736)
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	47,559	16,842	92,586	12,978	169,965
Набавки во текот на годината		566	3,028	3,941	7,535
31 декември 2017	47,559	17,408	95,614	16,919	177,500
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2016	-	3,537	30,980	-	34,517
Депрецијација за годината	-	415	12,668	-	13,083
(Продажби и расходувања)	-	-	(3,839)	-	(3,839)
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	-	3,952	39,809	-	43,761
Депрецијација за годината	-	422	5,541	-	5,963
31 декември 2017	-	4,374	45,350	-	49,724
Нето евидентирана вредност					
На 31 декември 2016	47,559	12,890	52,777	12,978	126,204
На 31 декември 2017	47,559	13,034	50,264	16,919	127,776

Продажби

Во текот на 2016 година, Друштвото продаде дел од својата опрема, со нето евидентирана вредност во износ од 8,897 илјади денари, за износ од 6,612 илјади денари, при што оствари загуба од продажба на опрема во износ од 2,285 илјади денари (Белешка 18).

Инвестиции во тек

На 31 декември 2017 и 2016 година, инвестициите во тек се состојат од:

	2017	2016
Вложување во градежни објекти (стан)	1,250	1,250
Вложување во механичка работилница	10,785	10,603
Вложување во помошен магацин	4,884	1,125
	16,919	12,978

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година Друштвото има заложено дел од своите недвижности како гаранција за отплата на обврските по позајмици. Деталите на залогот се објавени во Белешката 22.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5.2. Вложувања во недвижности

Градежни објекти

Набавна вредност	
На 01 јануари 2016	91,530
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	91,530
31 декември 2017	91,530
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2016	1,284
Депрецијација за годината	2,288
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	3,572
Депрецијација за годината	2,288
31 декември 2017	5,860
Нето евидентирана вредност	
На 31 декември 2016	87,958
На 31 декември 2017	85,670

Со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото има дадено под оперативен наем дел од своите градежни објекти – визба на мнозинскиот сопственик Далвина дооел,с.Хамзали со нето евидентирана вредност во износ од 85,670 илјади денари (2016: 87,958 илјади денари).

Приходите од оперативниот наем за годината што заврши на 31 декември 2017, изнесуваат 2,288 илјади денари (2016: 2,288 илјади денари) (Белешка 15).

6 Биолошки средства

	Повеќегодишни насади	Аванси и инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност			
На 01 јануари 2016	103,591	21,761	125,352
Набавки во текот на годината	324	13,728	14,052
Пренос од инвестиции во тек	26,358	(26,358)	-
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	130,273	9,131	139,404
Набавки во текот на годината	11,172	11,767	22,939
31 декември 2017	141,445	20,898	162,343
Акумулирана депрецијација			
На 01 јануари 2016	59,133	-	59,133
Депрецијација за годината	11,425	-	11,425
31 декември 2016 / 01 јануари 2017	70,558	-	70,558
Депрецијација за годината	4,858	-	4,858
31 декември 2017	75,416	-	75,416
Нето евидентирана вредност			
На 31 декември 2016	59,715	9,131	68,846
На 31 декември 2017	66,029	20,898	86,927

Инвестиции во тек

На 31 декември 2017 и 2016 година, инвестициите во тек се состојат од:

	2017	2016
Вложување во овошни насади –Грозје	20,898	9,131
	20,898	9,131

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известување за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2016	Белешка	2017	2016
Средства			
Кредити и побарувања			
Побарувања од купувачи	9	39,204	28,668
Парични средства и еквиваленти	10	52	17
		39,256	28,685
Обврски			
Останати фин.обврски по амортиз.наб.вр.			
Позајмици	12	53,463	37,302
Обврски кон добавувачи	13	150,949	191,789
Обврски за неисплатени бруто плати	13	2,610	2,383
		207,022	231,474

8 Залихи

	2017	2016
Ситен инвентар на залиха	13,210	15,266
Трговски стоки	8,049	7,988
Суровини и материјали	4,878	5,007
Готов производ	821	340
Производство во тек	30	125
	26,988	28,726

Друштвото призна расход за кало, растур, кршење и расипување за годината што заврши на 31 декември 2017 во вкупен износ од 4,113 илјади Денари (2016: 1,159 илјади Денари) (Белешка 18). Овие расходи се настанати како дел од нормалните активности на деловното работење и се евидентираат согласно правилникот за нормирани износи на кало, растур, кршење и расипување на стоки и одделни производи утврдени за секоја соодветна гранка за даночни цели.

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2017	2016
Купувачи		
Во земјата	5,592	5,084
Во странство	4,689	4,882
Поврзани субјекти	28,923	18,702
	39,204	28,668
Останати побарувања		
Побарувања по основ дадени аванси	1,099	805
Побарување за повеќе платен ДДВ	424	385
Однапред платени трошоци	10	27
	1,533	1,217
	40,737	29,885

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
31 декември 2017				
Набавна вредност	-	39,205	-	39,205
Исправка на вредност	-	-	-	-
Нето евидентирана вредност	-	39,205	-	39,205
31 декември 2016				
Набавна вредност	-	28,668	-	28,668
Исправка на вредност	-	-	-	-
Нето евидентирана вредност	-	28,668	-	28,668

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2017 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
До 12 месеци	32,623	-	32,623
Над 1 година	1,893	4,689	6,582
	34,516	4,689	39,205

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2016 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
До 12 месеци	14,163	290	14,453
Над 1 година	9,623	4,592	14,215
	23,786	4,882	28,668

10 Парични средства и еквиваленти

	2017	2016
Денарски и девизни сметки кај домашни банки	48	12
Готовина во благајна	4	5
	52	17

11 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2017 и 2016 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 55,473 илјади Денари. Истиот е поделен на 178,943 запишани и во целост платени обични акции со номинална вредност од 5 ЕУР по акција (2016: 55,473 илјади Денари).

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	2017	2016
Далвина ДООЕЛ с.Хамзали, Босилово	95.35%	95.35%
Останати	4.65%	4.65%
	100.00%	100.00%

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Капитал (продолжува)

Промените во акционерскиот капитал во текот на 2017 и 2016 година се како што следи:

	Број на акции			Износ (000 мкд)		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно	Во оптек	Сопствени	Вкупно
На 01 јан/31 дек 2016 и						
01 јануари 2017	178,822	121	178,943	55,435	38	55,473
31 декември 2017	178,822	121	178,943	55,435	38	55,473

Резерви

	Задолжителни резерви	Инвестициони резерви	Вкупно
01 Јануари 2016	7,919	-	7,919
Распределба во инвестициони резерви	-	16,384	16,384
31 декември 2016	7,919	16,384	24,303
01 јануари 2017	7,919	16,384	24,303
Распределба во инвестициони резерви	-	(229)	(229)
31 декември 2017	7,919	16,155	24,074

12 Позајмици

	2017	2016
Долгорочни позајмици		
Позајмици со камата од домашни банки		
Охридска банка АД Скопје, рок на враќање: 15 април 2018, фиксна кам. стапка 5.5% годишно, ЕУР 350,000	-	10,799
Охридска банка АД Скопје, рок на враќање: 15 јануари 2019, фиксна кам. стапка 5.5% годишно, ЕУР 150,000	-	4,107
Охридска банка АД Скопје, рок на враќање: 15 јули 2018, фиксна кам. стапка 5.5% годишно, ЕУР 277,000	-	6,727
Охридска банка – револвинг позајмица со лимит ЕУР 250.000, рок на враќање: 30 август 2027, фиксна кам. стапка 7.0% годишно	-	15,439
Комерцијална Банка – револвинг позајмица со лимит ЕУР 1.500.000, рок на враќање: 30 мај 2027, фиксна кам. стапка 4.5%	31,233	-
Комерцијална Банка – револвинг позајмица со лимит ЕУР 1.500.000, рок на враќање: 25 септември 2022, фиксна кам. стапка 4.5%	14,000	-
	45,233	37,072
Тековна доспеаност на долгорочните позајмици	(6,341)	(27,757)
Долгорочен дел од долгорочните позајмици	38,892	9,315
Краткорочни позајмици од домашни банки со камата		
Комерцијална Банка – револвинг позајмица со лимит ЕУР 1.500.000, рок на враќање: 19 април 2018, кам. стапка 4.51%	4,000	-
Комерцијална Банка – револвинг позајмица со лимит ЕУР 1.500.000, рок на враќање: 26 јануари 2018, кам. стапка 4.81%	4,000	-
Краткорочни дел на долгорочните позајмици		
Обврски по камата	230	230
Тековна доспеаност на долгорочните позајмици	6,341	27,757
Вкупно краткорочни позајмици	14,571	27,987
Вкупно позајмици со камата	53,463	37,302

Во текот на 2016 година, Друштвото изврши отпис на застарени обврски по позајмици од поврзаната страна Агрохемија дооел, Скопје, во износ 58,626 илјади денари.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Прегледот на доспевањето на обврските по позајмици е презентираан во Белешката 3.4.
 Одобрените позајмици со камата се обезбедени со дел од недвижностите на Друштвото (Белешка 22).

13 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2017	2016
Добавувачи		
Во земјата	140,868	30,538
Во странство	10,081	6,557
Поврзани страни	-	154,694
	150,949	191,789
Останати обврски		
Обврски за наем за земјиштето – концесија	7,612	-
Обврски по примени аванси од купувачи	6,367	387
Обврски за неисплатени нето плати	2,610	2,383
Обврски по даноци и придонеси од плати	1,199	1,106
Обврски спрема вработени по други основи	370	370
	18,158	4,246
	169,107	196,035

Во текот на 2017 година, Друштвото изврши отпис, поради застареност, на обврските од поврзаната страна Агрохемија дооел, Скопје во износ од 51,631 илјади денари (2016: 11,074 илјади денари) (Белешка 15).

14 Приходи од продажба

	2017	2016
Приходи од продажба на домашен пазар	88,482	113,493
Приходи од продажба на странски пазари	42,049	56,315
	130,531	169,808

15 Останати деловни приходи

	2017	2016
Приходи од субвенции	7,680	2,557
Приходи од наемнини од недвижности и опрема (Бел.5)	2,288	2,288
Приходи од прод.на материјали, рез.дел.и амбалажа	254	1,939
Приходи од дадени примероци за испитување	750	1,713
Приходи од добиени попусти и рабати	451	245
Останати приходи	-	10
	11,423	8,752

Приходите од субвенции во вкупен износ од 7,680 илјади денари (2016: 2,557 илјади денари) се добиено до страна на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и рурален развој при Министерството за земјоделие како дел од програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2017 година и се однесуваат за нови насади.

16 Материјали, услуги, енергија и набавна вредност на продадени стоки

	2017	2016
Набавна вредност на продадени трговски стоки	31,696	58,164
Материјали	12,882	22,856
Резервни делови и ситен инвентар	9,795	14,042
Потрошена енергија и гориво	7,291	8,138
Услуги од надворешни субјекти	7,191	7,814
	68,855	111,014

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

17 Трошоци за вработените

	2017	2016
Бруто плати	45,807	45,190
Останати со закон утврдени надоместоци	10,425	10,586
	56,232	55,776

18 Останати деловни трошоци

	2017	2016
Трошоци за концесија	4,620	-
Кало, растур, кршење и расипување (Бел.8)	4,113	1,159
Услуги	1,244	648
Банкарски услуги и членарини	1,053	335
Трошоци за дадени примероци за испитување	335	2,039
Трошоци за репрезентација	118	88
Премии за осигурување	92	43
Трошоци за службени патувања	56	54
Отпис на побарувања	38	-
Закупнина	-	70
Промоција, пропаганда и реклама	-	39
Загуба од продажба на опрема (Бел.5)	-	2,285
Останати трошоци	219	1,201
	11,888	7,961

19 Финансиски приходи и расходи

	2017	2016
Приходи		
Приходи од камати	-	32
Позитивни курсни разлики	2	85
	2	117
Расходи		
Камати	(2,590)	(2,777)
Негативни курсни разлики	(290)	(65)
	(2,880)	(2,842)
Нето финансиски (расходи)	(2,878)	(2,725)

20 Данок на добивка

Во продолжение е усогласувањето на вкупниот даночен трошок во Извештајот за сеопфатната добивка за годините кои што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016:

	2017	2016
Добивка пред оданочување	41,069	38,930
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	259	232
Даночни олеснувања	(6,000)	(10,155)
Основа за оданочување	35,328	29,007
Даночна стапка	10%	10%
Тековен данок на добивка	3,533	2,901
Ефективна даночна стапка	8.60%	7.45%

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

21 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции, со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2017	2016
Заработувачка која припаѓа на имателите на обични акции	37,536	36,029
Пондериран просечен број на обични акции во оптек (Бел.11)	178,822	178,822
Заработувачка по акција – основна и развод. (МКД по акција)	210	201

22 Неизвесни обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 1,861 илјади денари, од кои 1,550 илјади денари се признаени како расходи во минатиот период. На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови.

Залог на недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2017 Друштвото има заложено дел од своите недвижности со проценета вредност од Еур 1,500,000 или во денарскапротив вредност од 92,116 илјади денари како обезбедување за позајмените средства со камата од Комерцијална Банка АД Скопје (2016: Еур 1,780,000 или во денарскапротив вредност од 109,437 илјади денари како обезбедување за позајмените средства со камата од Охридска Банка АД Скопје).

Даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие финансиски извештаи не постојат услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Дополнително, даночните книги и евиденцијата на Друштвото во текот на 2016 година се ревидирани од страна на даночните власти. Имено, врз основа на извршената даночна инспекција и издадениот записник од страна на Управата за Јавни Приходи, предмет на даночна инспекција е редовна контрола на ДДВ за период од 01 јануари 2015 година до 28 февруари 2017 година, при што со даночната контрола не се констатирани неправилности односно незаконитости. За останатите даноци, неревидиран од страна на даночната контрола, евидентираниите даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Дополнителните даноци и евентуалните санкции кои би можеле да произлезат доколку биде извршена таква даночна инспекција не може да се утврдат со разумна сигурност.

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Известување по оперативни сегменти

На 31 декември 2017 и 2016 година, Друштвото е еден деловен сегмент односно одгледување на овошни насади и производство и пласман на овошје, винско грозје и вино. Продажбите ги остварува на домашен и странски пазар како што следи:

	2017	2016
Република Македонија	88,482	113,493
Балкан	42,049	56,315
	130,531	169,808

24 Трансакции со поврзани страни

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2017				
Агрохемија ДООЕЛ, Скопје	-	113,959	-	10,466
Далвина ДООЕЛ, с.Хамзали, Босилово	28,923	40	28,555	81
Клучен раководен кадар	-	-	-	1,598
	28,923	113,999	28,555	12,145
2016				
Агрохемија ДООЕЛ, Скопје	-	154,691	83	16,126
Далвина ДООЕЛ, с.Хамзали, Босилово	18,702	3	40,037	36
Клучен раководен кадар	-	-	-	1,529
	18,702	154,694	40,120	17,691

25 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2017 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на
31 декември 2017

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината
што завршува на 31 декември 2017

Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk